

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 8 de Desembre de 1898

Núm. 3.773

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
n províncies trimestre.	3·50
Extranger y Ultramar.	7
Anuncis, à prens convencionals.	1

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de.....

MOS

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó à casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

à las relacions internacionals y las necessaries pera la
resolució dels conflictes entre las regions.

De tots modos quelcom significa y obra 'ls ulls à la
esperanza la idea acariciada per las mateixas entitats y
corporacions que tenen son únic origen y rahó d'es-
ser tal com se troben constituhidas dintre del sistema
imperant que ara's combat, y es per tant digne de tot
elogi la iniciativa del projecte. Mes encara així, deuen
tenirse present la forma ab que tals concerta se
portin à cap y l'alcans que deu atribuirselshi al por-
tarlos à la pràctica.

Si l'concert econòmic ha de consistir en lo senyala-
ment d'una cantitat fixa ab la quina hagi de contribuir la regió tota al sosteniment dels gastos del Estat,
com sembla indicar l'acord pres per eixa Excma. Di-
putació, quedant després el arbitre de cada regió lo
reparto de las contribucions é impostos en la forma
que millor li acomodi sens tenir en compte ni l'actual
sistema tributari, ni l'nombre y classe de tributs avuy
establerts, vinga en bona hora 'l concert; més si ab ell
s'ha de conservar l'actual sistema y han de subsistir
idéntichs impostos, poch s'avansará ab la reforma,
tota volta que lo mateix dona que siguin las actuals
Delegacions d'Hisenda las encarregadas de sa recau-
dació, com que ho sigui una entitat regional; la única
ventatja que 'ns reportaría, seria una insignificant
economia en los gastos d'investigació y cobrança.

Més, encara, en lo cas de celebrarse 'l concert baix
la base d'una cantitat fixa sense cap subjecció al vi-
gent sistema pera son reparto y cobrança, deu portar
ab ell altra reforma, sense la que seria poch menos
que inútil la primera.

Ningú ignora com se fan avuy las eleccions; per
regla general (y es tan general la regla que resultan
raríssimas las excepcions) los Ajuntaments y Diputa-
cions están formats à gust del caciquisme y, com deu
aquest sa vida y valiment al actual régime, precisa 'l
cambi d'aquest pera que desaparega aquell. Y es de
necessitat que tal cosa succeixi, donchs que d'elegir-
se en la forma que avuy se fá la entitat que tingüés
d'encarregarse del reparto y cobrança dels tributs,
seria exposar-se à que s'reproduhissin en gran escala
los escàndols que tenen lloc en los pobles ab los re-
partos de consums, y podría donar-se 'l cas que las po-
blacions favorescudas pel caciquisme treguessin profit
en lo reparto de contribucions en perjudici de las de-
més; això, apart de que continuarien en los pobles los
disgustos que tenen lloc avuy, degut à las lluytas de
banderia importadas pel caciquisme.

Es precis lo cambi de sistema electoral pera la
formació d'Ajuntaments y sobre tot pera la elecció de
las personnes que hagin de formar la entitat que en son
cas tingui d'encarregarse del reparto y cobrança de
las contribucions, substituhiintlo per la elecció per
classes y gremis, en la conformitat que ho exigeix lo
modo d'esser dels interessos moderns.

Eixa Excma. Corporació s'ha fet un deber, y per
ell mereixerá 'l aplauso de las entitats y homes pensa-
dors, de contribuir al general esfors y encauzar los
sentiments anhelants dels individuos y colectivitats
cap à l'obra benefictora de la reforma, que per esser
regeneradora ha d'esser tan fonda y radical com radi-

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

VINYAS AMERICANAS

D E

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Carril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus
reduïts y autenticitat garantida.

Trenta hectàrees de plante.

Secció doctrinal

Informació oberta

PER LA EXCEM. DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE GIRONA

Resposta del «Foment de la Indústria, Comers
y Propietat» de la inmortal ciutat.

Excem. Sr.:

Lo «Foment de la indústria, comers y propietat»,
determin gustós è la invitació que V. S. s'ha servit
dirigir-li en sa circular de data 10 del actual, té la
honra de manifestar à V. S. son pareix sobre l'import-
tant assumpt objecte de la informació oberta, felicitant
de passada à eixa Excma. Corporació, de la quina
es V. S. digne president, pel acert en la circular trans-
crit, ab lo qual ha vingut à demostrar ab quanta
atenció s'ocupa del perevidre de nostres interessos,
que son los mateixos interessos de la patria, tan sèriamen-
te compromesos y exposats à sa ruina total, gracias
d'una part à la imprevisió y al desacert incalificable
ab que han procedit desde llunyanas datus nostres go-
bernants, y d'altra à la viciosa organisió de las en-
titats políticas y administrativas del Estat.

Ha sigut indispensable que 's desenrotlessin grans
y desgraciats aconteixements, pera que tots ens don-
guessim compte de la impossibilitat de continuar
mantinguent la actual organisió; han sigut necessa-
ris los recents desastres pera que la opinió del país
clamés à la una contra la disbauxa que regna en tots
los rams de l'Administració; ha sigut precis, en fi,
que la corrupció feria los sentits pera convéncens tots
sense distinció que à passos de gegant se 'ns conduzia
y à l' hora se 'ns empenyia à la total descomposició y
à la ruina més espantosa.

A las portas del gran daltabaix, velém tots regene-
rarnos, pretenguent aplicar lo remey que fa temps
devia haverse empleat y tots combatèm la centralisació
ehorvent que 'ns ha portat à aquest estat.

No desceneix aquesta Societat que pot millorar-se
quelcom nostra engojosa situació ab la celebració de
concerts econòmics ab lo Poder Central avuy projec-
tais, que de poch, no obstant, han de servirnos si con-
tinuan los demés rams de la Administració en son
actual estat. Es precis anar més enllà y afrontar franca
y noblement l'obra grandiosa de la reforma, no do-
tant al Poder Central més atribucions que las relatives

icals y fondos son los mals que 'ns aniquilan.—Deu
guardi à V. S. molts anys.—Girona 23 Novembre de
1898.—Excem. Sr. President de la Diputació Provincial
de Girona.

L'individualisme artístich

«Hi ha èpocas, diu en Cariyle, que demandan à
grans críts l'aparició d'un geni y aquest no surt per
enlloch». Son los períodos d'orfandat, los anys en que
's deixen en blanch las pàginas de l'història, y la hu-
manitat, sense la forsa sobrenatural y reveladora del
hèroe, divaga buscant lo camí.

Nosaltres ne coneixem un xic massa una d'ques-
tes èpocas, vivim en un període caòtic en que tothom
travalla, mes sense la fé, sense la conciencia de si ma-
teix que acompaña al home inspirat. Lo mon, tot fent
grans avensos, ha trobat en lo camp de las ciencias po-
cas fonts de benestar. Per això se sent aquest desitj
general d'una estona de descans, en que l'art dongui
una florida y surti coberta de primaveral mantell la no-
va forma d'art, lo que 'n diuen los francesos: l'art
nouveau.

Y aquest, en lloc d'apareixer, responent à la ne-
cessitat, identificat ab la època tant característica que
l'demana que fou un art d'avuy, ha sortit una ba-
rreja confusa de totes las escoles, en que cada artista
ha deixat imprés en sus obras la mostra de la més gran
independència, lo personalisme més exagerat.

Pera que l'art al creixer tinga unitat y l'esfors de
mols vagí à parar à un fi únic, cal: ó be que una
mateixa idea absorveixi l'ànima de tothom ó que de-
vant la presència d'un geni revelador admeti tothom
la seva autoritat. Lo gran exemple de lo primer es en
los temps moderns la idea filosòfica que à Alemanya tan
gran cultita ha donat de poetes, músics y pintors.
Com en la Edat mitja, sense la fé religiosa estesa per
tothom, no hauria sortit la escola mística del Dante y
del Giotto.

Avuy no cal pensar en trobar una idea que reuneixi
les condicions; passat lo desengany de la filosofia,
y devant lo trist paper que 'ns fa representar la ci-
ència, no hi ha que esperar que d'aquí 'n surti cap esco-
la entusiasta. Es una època purament negativa diri-
gida pels escéptichs y dominada per lo pessimisme sis-
temàtic. Tantsols un geni de debò podrà portarnos,
verdader «Musaget», la forma verge ahont enmotillar-
hi l'esperit de la època actual.

Instintivament tothom busca 'l gran home, y no
trobantlo enlloch, aspira à fer ell lo paper del geni.
Per això avuy, en art, no's buscs més que caràcter
personal, maneres propias, en una paraula, individua-
lisme, y, per aquells que van de mala fé, tantsols ex-
travagancia per engauyar als incauts. Y com, desgra-
ciadament, se te de contar ab l'ignorància del pù-
blic, los més estrevits, los que enlluernen à la multitud
ab los seus desatinos, son los que representan lo
caràcter d'hèroes, estafen l'orgull íntim del home
convencut de si mateix, imiten la divinal despreoccupa-
ció del geni marxant contra la corrent general, dei-
xantse llargues perruques, que devagades son tapadora
d'ignorància que vel y senyal d'autoritat.

Deixant apart aqueixa mesquina farsa, l' individualisme (que es lo que vulgarment se'n diu modernisme), no forma escola ab caràcter particular, puig que per naturalesa es la negació de tot vincle d' unió de tota tradició artística.

Considerantlo com á sistema, l' individualisme no es acceptable, puig, com diu molt be'l Dr. Torras y Bages «no destina Deu tots los homes per héroes, no vol que sia cosa comuna y corrent la sublim violència» y d'aquesta desproporción entre l' fi que 's proposa y las forças del artista necessàriament ne te de sortir una obra malaltissa, impropia per refrescar de dolsa poesia 'l cor dels homes.

Ademés en nostra patria l' individualisme s' ha presentat com á cosa extrangera. Hi ha païssos en que per caràcter y clima l' home ha de viure recullit, buscant en lo fons de sí mateix lo calor que li nega una hivernal Naturalesa. Més entre nosaltres, los fills del mar llati, en una terra plena de verbor, l' art surt popular, creix à la plassa pública, dessota l' cel blau, al ayre lliure, en mitj de discussions políticas y disgressions filosòficas, ficut l' artista en mitj la multitud, al modo com los poetas antichs, nostres pares de civiliçació, freqüentavan l' anfiteatre y 'l foro.

Per altra part, l' individualisme es contrari á la tradició, l' artista viu desunit dels que l' han precedit, no vol sentir parlar d' escoles passades, «y, vergonyós de mala gana, s' estima més ignorar que saber (1). Exemple llastimós es lo que está passant en nostre Renaixement, que al intentarse formar per alguns un art propi, s' ha recorregut á mestres de fora casa, quan tenim en la nostra època clàssica autors tan originals, tan individualistes com les figures que se ns presenta per estudiarles. Compareu l' «Arbre de la Ciència» de Ramon Llull, ab las auàrquiques divagacions del «Zaratustra» d' en Nietzsche, y haureu de confessar que 'l mistic catalá l' guanya en atreviment é inspiració.

En resum, los individualistes deixan lo camí ral, l' ampla carretera per hont han passat los seus antecessors, y buscan cada un d' ells obrir un d' aquests camins tortuosos, perdedors fins pels mateixos iniciats.

JOSEPH PIJOAN.

Nova York

L' exercit dels escombraries

L' agregació de las barriadas dels voltants de Nova York n' ha fet d' aquesta capital una de tres milions d' habitants. No era de las capitals més netas degut al incessant increment que ha tingut sempre aquesta població ahont s' hi construeixen uns anys ab altres á la vora de tres mil casas. Preocupat lo govern dels Estats Units pera atendre á la llimpiesa d' una capital que creix sens parar, va tenir l' acert de montar las brigadas de escombraries com cualsevol altre exèrcit, militarment, al mando del brau coronel Jordi Waring un dels militars més estimats del exèrcit nort-americà. A la seva intelligent gestió, los seus duts administratius y l' organització d' escombraries ab son coronel al devant, han fet de Nova York la població més neta del mon, defensantla al mateix temps de's tifus y demés epidemias que no n' faltan mai á las grans capitals, perque Waring mana als escombraries com si manés als soldats del exèrcit regular.

Y cuant equivocats anavan los *hidalgos* y demés familia del *Caballero de la Triste Figura* en assegurar que la gran Repùblica americana no era una nació militar!

Ni á França, ni á la mateixa Alemanya ahont tots los serveys están organisats militarment, se li ha ocorregut lo possar un coronel de tropas regulars al devant de las brigadas encarregades de la llimpiesa pública y donaroshi una nova organització? Y que diria un coronel de la vella Europa si li davan un empleo igual á M. Jordi Waring? Res, que presentaria la dimissió. Es cert que aixó de ser tot un coronel d' escombraries los faria molt poca gracia als militars de per aquí, prò al i als Estats Units de tot ne buscan los resultats pràctichs y se'n rihuen d' aquestas preocupacions vellas y ridícules que tenen algunes nacions que forman part d' Europa, y no tenen inconvenient en armar ab escombraries á tot un exèrcit en lloc de fusells, perque al cap-de-vall los medis son justificats.

Baix lo mando del coronel Waring y armat d' escombraries surt tots los dias l' exèrcit á operacions per a escombrar los centenars de kilòmetres que tenen las vías públicas de Nova York y 's pobles agregats,

distribuint convenientment la gent armada en més ó menos número, segons las fírs ó festas que tenen lloc en las barriadas. L' exèrcit se compón d' infantería, carretería, y marina: tot va uniformat; consta d' unes 3,000 plassas de las cuales forma l' infantería 1800 escombraries de peu, 800 carros manats per altres tans individuos y la marina composta de *La Cinderella* que ab dos màquines independentes y de 125 cavalls cada una transporta la cendra dels desperdicis á vint kilòmetres dins al mar, ocupantse en las operacions d' aquest vapor unes 250 plassas; forman lo resto 'ls vigilans y l' administració. Quan hi ha molta feyna ajudan al vapor algunas barcasses.

Infinitat de cuadras pera las cavallerías y carrozas hi ha al radi de la població, justificant los principals graus que hi há: los primers son los *Intendents de cuadra*, venen després los *Sub-intendents d' estable* y deseguida los *Capatassos*. L' infantería se compón de escombraries de primera, de segona y de tercera, lo sou diari es de 50 dollars uns ab altres.

Al cap de tres anys de servey actiu y tenint bona fulla de serveys poden ser elegits al primer grau, que 's lo de capatás. Al encarregarse de las forças lo coronel Waring doná ordre als habitants de la capital que las escombraries se dividiran en dos classes, las que pesan y las que no pesan, aprofitant aquellas pera dessecar y terraplenar alguns terrenos de Rikers's Island que per la poca profunditat que hi há d' agua estan guanyant cada dia terreno al mar.

Las materias que no pesan las creman y després recullidas las cendres junt ab la que hi há per las casas las carregan als carros que las transportan als descarragadors que hi há á las voras del Hudson y del East River ahont hi há unes barcasses que ho reculleixen y ho transbordan al vapor *La Cinderella* pera portarlo al mar y lluny de la capital. Antes de encarregarse lo coronel Waring del mando d' aquests soldats modelo, totes las materias lleugeres que 's tiravan á *Sandy Hook* á la seva sortida y á causa del vent anavan á parar devant de New-Jersey y Long Island, presentant un mal aspecte, y si be sortian de Nova York en cambi anavan á perjudicar las altres capitals de la costa. Degut á la nova organització del novell quefe y á la creació també d' aquesta nova marina modelo qual capitana es *La Cinderella* ausiliada de algunes barcasses, transportan las materias que poden produhir malalties infecciosas, á vint y á trenta milles dins al mar.

Tot aquest exèrcit necessita lo coronel Waring y dihuén que encara l' augmentará més, pera recullir lo que llenen per las cases, plassas y carrers, tres milions d' habitants.

I. LLEVAT.

CRÒNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 7 de Desembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser-vació	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	759	81		3'9	Ras	
3 t.	758	77				

Horas d'obser-vació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Máxima	Minim	Ter. tip.		
9 m.	Sol. 27	7	13	S.	Cumul 0'3
3 t.	Sombra 18		15	S.	0'3

La Publicidad de Barcelona en son número del dia 7 d' desembre publica un article «Cisma Catalanista», en lo qual tracta de demostrar que entre 'ls catalanistas hi ha guerra de debò y guerra que diu se veurá descuberta en lo primer d' any pròxim.

Tal diari, obra de mala fé al afirmar com afirma la existencia d' un cisma entre 'ls regionalistes; donchs, que li consta que aquests, ab procediments més democràtics que ella ó sos partidaris, no tenen un sol *Deu politich* pera dirigir sos assumptos, sino una entitat ahont hi estém representats tots, y qual entitat, la «Unió Catalanista», se manté organizada y ben apoyada per tots; y ademés, que l' programa regionalista no es patrimoni sols dels que sustentin tal doctrina dintre de Barcelona.

Tant los que publican *La Renaixensa* com los que publican *La Veu de Catalunya* es dins la «Unió» y 'l dia que no estigan costomes ab la mateixa, se dirá lo que ha de dirse, sense que *La Publicidad* burzi pera fer cantar.

Lo que voldría *La Publicidad* es que realment existís tal cisma, per aquell adagi de que «divideix y

guanyarás»; més ens sembla que per ara té mal plot y poob deu confiar en tales divisions en benefici propri; Espanya que 'n va treure vint anys enrera, y de tal diari, ja també s' ha vist ab le bona y leal cànpanya que ha fet en aquesta última guerra, lo que pot donar de sí.

Los regionalistes no n' hem de tenir de cismas; aquests han existit sempre que no hi ha hagut bones, cis per tots los que 'n volen, y com nosaltres no tenim gent que 's cansi d' esperar y tinga necessitat de fer cap á altres partits, no es fàcil que estiguem, com se suposa, en lo cas de barallarnos.

Procuri'l colega tirar números, siga arredonint la fortuneta que ha pogut fer ab lā relativa, y no 's fassi massa contrari ab nosaltres que, en aquest terreno, poch mal li farérm.

Per no havense reunir prou número de senyors regidors, ahir no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria l' Excm. Ajuntament.

Demà á las set del vespre se celebrarà la de segona convocatoria.

Se diu que ab lo nom de Niza-Barcelona-Madrid s' establirà en breu un tren rápid que posarà en comunicació las citades poblacions.

Ha sigut trasladat á la Administració principal de Correos de Barcelona l' oficial de la de Tarragona don Alvar Guirao, ex-Administrador d' aquest ram en nostra ciutat.

Ahir s' enviaren varis telegramas al President del Consell de Ministres, á varis Diputats á Corts y al señor Pi y Margall, interessantlos per l' indult del infeliz Domingo Amorós, condemnat á la última pena.

En la simpàtica societat «El Alba» se celebrarà avui ua lluit ball amenitat per la aplaudida banda «Juvéntut Rensens».

Nos diulen de La Bisbal que hi fan molts progrèsos las idees catalanistes. Alguns actius socis de la Agrupació catalanista han fet un gran repartiment del derrer Manifest de la Unió y estan molt esperants de constituir un poderós Centre Catalanista, puig á horas d' are 'ls allistats arriban á esser un centenar.

Copiém de «La Opinió» de Tarragona:

«Ha mort á Gracia, á la edat de 85 anys, don Anton Simó y Mullol, qui durant sa juventut s' allistà de voluntari en lo batalló de Miquelets del intelligent y valent militar don Francisco Subirà (alias) Russet de Reus.

Quan la desastrosa jornada del primer de Mars de 1868 contra numeroses forças carlistas concentradas en los camps de Vilallonga, Morell y Pradell, capitanejadas per lo *Llarch de Copons*, en la que 'ls milicians de Reus tingueren 130 morts, l' infatigable Russet, així que sapigué tan infesta nova, no 's donà punt de repòs, arribant sol á Reus ab una velocitat prodigiosa. Allí no hi havia més que vintiún miquelets de son batalló, contantse entre ells Simó, los quals en unió dels milicians que quedaren, y á las órdres del referit Russet, sortiren en auxili dels milicians que pogueren salvarse parapetats en las iglesias y amagats en les cases de dits pobles.

Creyent los carlistas que Russet arribava ab tot son batalló, se desbandaren no sens avans sostener un viu combat en que las forças de Russet comensaren a arremolinarse, alentadas per son quefe, qui en aquell moment de vida ó mort, sapigué infundirlos valor.

Simó y 'l veterà don Pere Arandes Gil se distingiren notablement per son valor secundantlos la desmés forsa, fins lo punt de sortir victoriosos de ton empennada y desigual lluyta.

Presoner Simó á las Pilas, fou conduhit á Berga fins que per canvi s' incorporà al batalló shont permanesqué fins acabada la guerra.

Enviém nostre més sentit pésam á la desconsolada família del finat.»

Ha mort á Madrid lo popular actor don Ramón Rossell, fill de Barcelona. Era molt aplaudit en tots los teatres ahont havia treballat, havent figurat sempre en les millors companyies desde la època en que 'l tingué escripturat lo célebre empresari don Francisco Alderius, fins á las millors temporades de la companyia de don Emili Mario. Per tot ab son talent y sa especial gracia cómica 's guanyava las més generals simpaties. Havia fet gran número de creacions estrenant tota classe de tipos en comedias y sarsnelles. «El Marqués del Pimentón» y «R. R.» eran dos de les

més celebrades pels diferents tipus que hi representa-va. A Barcelona va estrenar fà mols anys una obra catalana ab èxit extraordinari: 'l juguet del festiu au- tor D. Eduard Aulés, titulat «Cinch minuts fora del mon».

Ell era, ab la mort, hi ha quedat per sempre, des-prés d'un temps que estava retirat del mon artístich. (D. L. H. P.)

Un opulent americà publica en los periódichs de Londres un anuncii per demés original; en ell ofereix 500.000 franchs per la entrega d'un autógrafo auténtich de Shakespeare si se devé a advertir desde are á nosaltres lectors que no s'apressurin á entonar himnes laudatoris al opulent americà, donchs es per demés sabut que encara que oferis un cinc ó deu milions de franchs, no podria conseguir lo manuscrit auténtich del gran dramaturg anglés, donchs sols se coneixen tres que son los següents:

San testament, fetxatá Sommerset Hous lo 25 de Mars de 1616. La escriptura de venta d'un terreno si-tuat à Blackfriars, Londres en 10 de Mars de 1612. Y finalment, un contracte hipotecari consentit lo 11 de Mars de 1612.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentes especies, puja á pesetas 1310'34.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los días de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los días s'exhibirà una gran corrida de toros per los destres Mazzantini y Reverte y s'exhibirán també sis vistes diferentes tots los días, donantse á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferencia 30; se cambiàn vistes diàriament.

Secció oficial

Cambra de Comers

Segons se participa á aquesta Cambra per l'excellèntissim senyor President de la Comissió general permanent d'Exposicions en fetxa primer del corrent, los productors de tota classe que desitjin concorre á la Exposició universal de París de 1900, deuràn suscriure per tot lo dia 31 del actual lo més tart, las correspondents instancies d'admissió.

En sa virtut, donchs, los senyors industrials y productors que desitjin figurar en dita Exposició se servirán presentarse á la Secretaria d'aquesta Cambra en la qual los hi serán facilitadas las corresponents tullas d'inscripció.

Reus 6 de Desembre de 1898.—Lo Secretari general, Tomás Abelló.

Centre de Lectura

En compliment de lo previngut en los articles 27, 28 y 29 del Reglament, la Junta de Gobern ha acordat que el dia 11 del pròxim Desembre de 3 á 5 de la tarda tindrán lloc eleccions pera la renovació dels següents carrechs: Vice-President, dos Vocals, dos Secretaris y Tesorer.

Lo que's fa públich pera coneixements dels senyors socis.

Reus 30 de Novembre de 1898.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Joan Algué.

Registre civil

del dia 6 de Desembre de 1898

Naciments

Francisca Trill Casals, de Emili y Francisco.

Matrimonios

Cap.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—La Puríssima Concepció.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy á las vuit del matí tindrà lloc la Communió general en honor de la Inmaculada Concepció de Maria, celebrant la Missa lo Rvnt. D. Lluís Pellicer, fent en ella la plàctica preparatoria y á las sis de la tarda l'últim dia de la Novena ab lo Trisacré cantat á veus y'l sermó que predicarà lo Rvnt. D. Francisco Solé concluyentse ab lo Besamans á la Verge.

Caritat Cristiana

Aquesta Associació invita á sos associats y á to's los catòlichs pera la Comunió de Reglament que tindrà lloc avuy festivitat de la Puríssima Concepció á las vuit del dematí en la Iglesia de la Puríssima Sanch.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia.

Avuy dijous, festivitat de la Concepció Inmaculada, á las onze del matí y á expensas d'un devo: se celebrarà un ofici ab orgue. A la tarda á dos quarts de quatre las devotas associades dedican á sa Excelsa Patrona un rosari á tota orquesta y ab esplicació dels Misteris.

Sant de demà.—Santa Leocadiá.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 6.

De Málaga y esc. en 6 dias, v. «Alcira», de 659 ts., ab efectes, consignat a don Anton Más.

De Cívitevechia y Croes Santa Georges, en 21 dias berg. gol. «Baltasar», de 179 ts., ab dogas, consignat a don Joan Mallo.

Despatxades

Pera Génova y esc. v. «Alcira», ab efectes.

Pera Port-Vendres, pailebot francés «Anna», ab vi.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	52'40	Cubas del 86	51'
Exterior	'	Cubas del 90	48'62
Colonial	'	Aduanas	85'50
Norts	23'90	Ob. 500 Almena	79'25
Frances	25'90	Id. 300 Fransa	40'62
Filipinas	'		

PARIS

Exterior	41'50	Norts	
		GIROS	
Paris	36'	Londres	34'43

Se rebén órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisibles en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	52'40	Aduanas	'
Exterior	'	Norts	23'80
Amortisable	'	Frances	25'90
Cubas 1896	50'75		
Cubas 1890	43'50	Obs. 600 Fransa	79'25
Exterior Paris	41'50	Id. 300 »	40'62
		GIROS	
Paris	36'	Londres	34'45

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	á 90 dias fetxa.		
	á 8 dias vista.		
Paris	á 8 dias »		

Marsella á 8 dias »

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Tranvías			
Companyia Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

GUERRA DECLARADA ALS GENEROS DE LA CASA PORTA LO DISSAPTE ARRIBARÁ

Als Herniats (TRENCAKS)

Constitueix una gran equivocació la que sufreixen la majoria dels herniats (trencaks) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera reténir y

fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d'ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competència, y, no obstant tenen lo «desahogo» d'anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar à vostre fills ab vendatje brut, incòmodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirà que pera la curació de las hernias de vostres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fàcil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de «cautchoucs» ab resort.

«Tirants Omoplàtichs» pera corregir la «cargazón» d'espatillas.

«Faixas hipogàstricas» pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llargs anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públiques

Teatro Fortuny

Companyia comich-dramàtica

de don Wenceslao Bueno.

Funcions pera avuy.—Ta dies lo juguet comich en un acte, «Pleito ganado».—Exhibició del maravellós aparato «Le Microphone Bettini».—Lo xistós juguet comich en dos actes, «El pedrón Municipal», y exhibició del «Biograph», qualas dotze projeccions presentadas per son electricista Mr. Peters componen la corrida de toros per Mazzantini y Reverte.—En los intermedis lo sexteto tocará variades pessas.—A dos quarts de 4.

Nit: Segon abono.—1.ª de la 2.ª sèrie.—La magnífica comèdia en 3 actes, «Los hijos de Adán».—Tercera exhibició del maravellós aparato «Le Microphone Bettini».—Per tercera vegada en aquesta ciutat exhibició del «Biograph» en lo qual son electricista Mr. Peters presentarà la corrida de toros per Mazzantini y Reverte.—En los intermedis lo sexteto executarà las següents pessas: «La Vague» (wals) Metra.—«La Verbena de la Paloma» (fantasia) Bretón.—«Gioconde» (ballables) Ponchielli.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al pèrsis 2.

A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 7.

Segons notícies rebudes de Manila, la disenteria y la verola fan considerables estragos en dita ciutat y Aguinaldo ha prohibit als nort americans que traspassen la línia del camp insurrecte.

Los silvelists se mostren disgustats pel suelt de la «Epoca» relatiu á la renúncia del senyor Silvela á la quefatura.

Los conservadors canovistes diuen que la renúncia del senyor Silvela á la quefatura favoreixerà la unió dels conservadors.

«El Imparcial» dedica son article de fondo á las declaracions de Weyler. Diu que s'ha aixecat lo teló avans de temps y que per compte d' oferirse al pùblic un escenari luxosament arreglat y una comèdia de màgia ben presentada, s'ha vist als actors á mitj vestir y tot lo demés descompost y sens arreglar. Per això Sagasta no ha dit res, Romero calla y Canalejas deixa entreveure en l' «Heraldo» que no comptin ab ell. L' article de «El Imparcial» se titula «Una conjura y una solución».

Saragossa.—Lo general Weyler ha arribat aquí aquest matí. L' esperaven en la estació lo Capità general, lo senyor Castellano y alguns representants dels comités conservadors.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demanenals tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit avís de l'èxit aliviat cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que elles constitueixen un preciós medicament per combatrela.

Preu 1 pesseta capsula

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin dues capsulas.

FARMACIA CENTRAL

ESPAÑOLA

Pelago, 42

Barcelona.

abordat en el

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La Veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafreixa del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Ven del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMADO FOSFATAT

ATRISTICO SÍNDICO

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOAT D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre'l empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

en el taller d' econtra

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del moco bronquial, facilitan la espectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficàs pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmòdich. Coqueluche, Tos del sarampion y ferina y finalment totes las afecções de las vías respiratorias. Se componen d'estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplegin narcòticas ni medicaments perilllosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas màjors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil fer-los-hi prendre medicaments.

A cada capsula acompaña un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la província

Preu de la capsula 6 rals